

PROGRAMA DE Sociologia de la Comunicació. Curs, 1988-89.

Professor: Jordi Berrio

Aquest programa pretén d'abastar, de forma breu i sintetitzadora, els corrents que podem qualificar de "clàssics" dins la sociologia de la comunicació i que són els que es desenvoluparen, aproximadament, des dels anys vint del nostre segle fins els seixanta. Però, fonamentalment, allò que pretén és d'aprofundir en els corrents i les teories que s'han desenvolupat des dels anys seixanta ençà.

Introducció.

El sistemacomunicatiu a les societats avançades. Breu descripció dels diferents mitjans impresos i audiovisuals. Les transformacions produïdes per les noves tecnologies.

I.

1.- Descripció de l'evolució de la tradició empírico-analítica. Les bases psicològiques i sociològiques que la sustentaven. Els diversos àmbits segons els quals era organitzada la recerca: efectes, anàlisi de continguts, d'adiències, etc.

2.- La superació de la teoria dels efectes mínims. La dissonància cognoscitiva de Leo Festinger. La teoria dels usos i gratificacions.

3.- La sociologia crítica de l'Escola de Frankfurt. Els seus treballs sobre cultura. La indústria cultural. Els corrents de sociologia radical als Estats Units.

II.

1.- El canvi de paradigma en els estudis sobre els efectes. Els motius que provocaren l'envelliment de les orientacions anteriors. Els mitjans de comunicació com afaiçonadors dels processos cognició.

2.- La "Agenda-Setting Function". Els mitjans de comunicació com a elaboradors i presentadors dels temes que tindran importància social.

3.- L'impacte en els estudis sobre els mitjans de comunicació de la sociologia sistèmica de Niklas Luhmann. La creació i l'organització dels elements simbòlics de la societat. La tematització de Franco Rositi i F. Böckelmann.

4.- La distribució irregular del coneixement en la sociedad. La "Gap Hypothesis". El paper dels mitjans de comunicació en la distribució del coneixement.

4.- El paper dels mitjans de Comunicació en la construcció de la realitat compartida. La construcció social de la realitat. L'obra d'alfred Schutz. Els treballs de Gaye Tuchman, Giorgio Grossi i altres.

5.- La denúncia de l'imperialisme comunicacional. Els corrents d'esquerra en la crítica de l'estructura comunicativa actual. Els treballs de A. Mattelart i de H. I. Schiller.

6.- L'evolució de la la reflexió sobre la cultura produïda industrialment. De la cultura de masses a la indústria cultural. E. Morin, Franco Rositi i altres.

III.

1.- L'opinió pública. El final de la noció de l'opinió pública liberal. El sistema polític a la denominada "societat post-industrial". El paper dels mitjans de comunicació. La repercusió dels estudis sobre els efectes de la comunicació contemporanis a les concepcions que hom té sobre l'opinió pública. De la noció d'impacte als efectes cognitius. l'opinió pública a la societat complexa.

BIBLIOGRAFIA.

Böckelman, Frank Formación y funciones sociales de la opinión pública. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1983.

Gifreu, Josep El debate internacional de la comunicación. Editorial Ariel. Barcelona, 1986.

Grossi, Giorgio "Professionalità giornalistica e costruzione sociale della realtà" a Problemi dell'informazione. a.X. n. 3, juliol-setembre de 1985.

Habermas, Jürgen Historia y crítica de la opinión pública. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1981.

Holzer, Horst Sociología de la Comunicación. Akal Editor. Madrid, 1978.

Luhmann, Niklas, Stato di diritto e sistema sociale. Guida Editori. Napols, 1978

Marletti, Carlo "Falsi giornalistici e costruzione della realtà" a Problemi dell'informazione. a.VIII, n.2, abril-juliol de 1983.

Mattelart, Armand i alt. ?La cultura contra la democracia?.

Editorial Mitre. Barcelona, 1984.

Moragas, Miquel de (ed) Sociología de la Comunicación. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1985.

Morin, Edgar L'Esprit du Temps-2. Rositi, Franco Informazione e complessità sociale. De Donato. Bari, 1978.

Saperas, Enric La sociología de la Comunicación de masas en los Estados Unidos. Editorial Ariel. Barcelona, 1985.

id Los efectos cognitivos de la comunicación de masas. Editorial Ariel. Barcelona, 1987.

Schiller, Herbert I. Comunicación de masas y imperialismo yanqui. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1978.

Schramm, Wilbur (comp.) La ciencia de la comunicación humana. Editorial Grijalbo. México, 1982.

Tuchman, Gaye La producción de la noticia. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1983.

Wolf, Mauro La investigación de la comunicación de masas. Ediciones Paidós. Barcelona, 1987.